

Leeftijd speelt duidelijke rol bij pelskwaliteit aan begin pelsperiode

Het loont om in de speenperiode de te pelzen nertsen op leeftijd te plaatsen

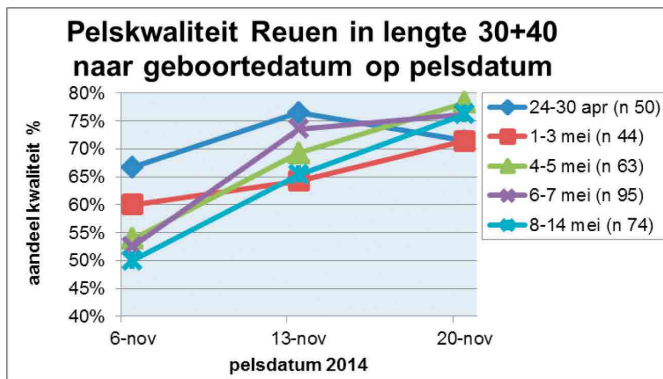
In 2014 zijn 1200 nertsen in 5 leeftijds groepen ingedeeld en per pelsdatum (6, 13 en 20 november) is er gekeken naar de pelskwaliteit per leeftijds groep. Bij zowel reuen als teven bleken op 6 november de vroeg geboren nertsen een betere pelskwaliteit te hebben. Dit leverde gemiddeld € 1,80 per pels meer op. Op 13 en 20 november was er geen verschil meer tussen vroeg en laat geboren dieren. Er valt dus aan pelskwaliteit te winnen door te beginnen met pelzen bij de eerst geboren dieren. U kunt hier nu al aan werken door in de speenperiode de pelsafdeling op leeftijd in te richten.

Ing. Jan de Rond, onderzoeker
Onderzoeksaccommodatie Edelveen te Ederveen

Inleiding

Pelskwaliteit wordt steeds belangrijker. Sinds 2014 is ook bij de reuen een velvet-pels van 1 lengteklasse minder, duurder verkocht dan een langere reguliere pels. Bij teven is het verschil al 2 lengteklassen: een velvet pelslengte 2 brengt even veel op als een reguliere pels 0! In de pelsperiode zijn niet alle nertsen tegelijk pelsrijp en kunnen niet alle nertsen tegelijk gepeld worden. De planning voor die periode is veelal gebaseerd op type en sekse van de nertsen. De werpperiode bedraagt 3 weken, er is zodoende een leeftijdsverschil van 3 weken tussen de jongste en de oudste nertsen op bijna iedere farm. In het onderzoek naar black-spots constateerden we meer pelzen met een blauwe leerzijde bij de jongste dieren, vooral op de eerste pelsdatum. De blauwkleuring verdwijnt met het oplopen van de pelsdatum. Na verkoop van de pelzen was een klein positief verschil in pelskwaliteit voor de oudere nertsen op de eerste pelsdatum. Deze constatering heeft in 2014 geleid tot een groter vervolg onderzoek: is er een relatie tussen de leeftijd en pelsrijping van nertsen?.

Figuur 1: Kwaliteit reuen

Verkoopprijs Reuen 30+40 KPH april 2015

geboortedatum	pelsdatum 2014		
	6-nov	13-nov	20-nov
24-30 apr (n 50)	€56,7	€57,8	€57,3
1-3 mei (n 44)	€55,3	€54,8	€56,9
4-5 mei (n 63)	€54,5	€57,9	€56,5
6-7 mei (n 95)	€54,3	€57,1	€56,1
8-14 mei (n 74)	€53,9	€57,6	€56,0
gemiddeld	€ 54,9	€ 57,0	€ 56,6

Tabel 1: Verkoopprijs reuenpelzen april KPH

Opzet

In de speenperiode van 2014 zijn ruim 1200 nertsen (type Wild, DK-60 lijn Edelveen) naar geboortedatum geplaatst in paren en groepen. De moeders zijn niet in het vervolg van het project meegenomen, het gaat om de leeftijd van de pups op pelsdatum.

De geboortedatagroepen zijn:

- 24 – 30 april
- 1 – 3 mei
- 4 – 5 mei
- 6 – 7 mei
- 8 – 14 mei

De kooibe-zetting was OR (moeder –zoon) en 2RT (2 reuen en 1 teef) in reuen en 2RT en 3T (3 teven) in teven.

Op 6, 13 en 20 november zijn per dag 400 willekeurige nertsen van iedere geboortedatum gepelsd. Alle nertsen zijn individu-

eel gevolgd tot verkoop op de veiling in Kopenhagen. Alle pelzen zijn aangeboden in april 2015 en 85% van de pelzen is op die veiling verkocht. Voor dit verslag kan zodoende nog niet het totale resultaat gepresenteerd worden.

Bij analyse van de resultaten is de invloed van de lengte uitgeschakeld door enkel de meest verkochte lengteklassen te oordelen. Dat is voor reuen lengteklasse 30 en 40 en voor teven lengteklasse 1 en 0. Ruim 76% van de verkochte pelzen valt in deze lengteklassen. De verdeling van de lengteklassen binnen iedere groep (geboortedatum per pelsdatum) is vergelijkbaar. De kwaliteit wordt beoordeeld naar het percentage van de pelzen dat één van de betere kwaliteiten heeft: Purple, Platinum, Burgundy of 1A.

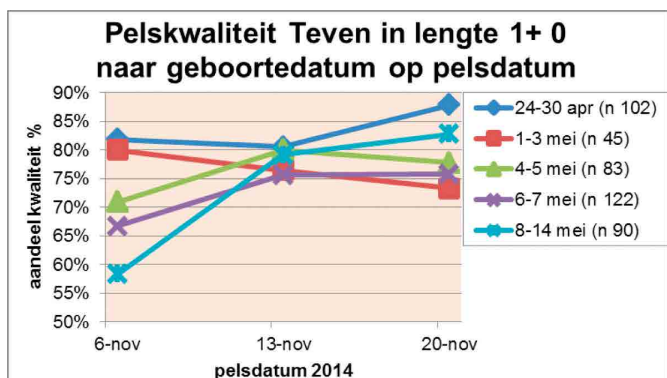
Resultaten

Reuen

Het resultaat van de kwaliteit van de reuenpelzen staat in figuur 1 en de verkoopprijs in tabel 1. Het aandeel (y-as) van de betere kwaliteiten is per pelsdatum (x-as) en per geboortedatum (legenda) afgebeeld in figuur 1. In de legenda staat het aantal reuenpelzen per geboortedatum.

De kwaliteit van de pelzen loopt op per pelsdatum behalve voor de nertsen die in april geboren zijn, die kennen de beste kwaliteit op 13 november. Op 6 november is er groot verschil in kwaliteit naar geboortedatum, op 20 november is er nauwelijks verschil meer. Op 6 november bedraagt het verschil in kwaliteit tussen de reuen geboren tot 4 mei of vanaf 4 mei 12% (64% versus 52%).

Figuur 2: Kwaliteit teven

Verkoopprijs Teven 1+0 KPH april 2015			
	pelsdatum 2014		
geboortedatum	6-nov	13-nov	20-nov
24-30 apr (n 102)	€ 40,3	€ 40,5	€ 40,6
1-3 mei (n 45)	€ 40,6	€ 39,4	€ 38,9
4-5 mei (n 83)	€ 38,7	€ 39,3	€ 39,8
6-7 mei (n 122)	€ 38,9	€ 39,7	€ 38,6
8-14 mei (n 90)	€ 38,3	€ 41,5	€ 39,0
gemiddeld	€ 39,4	€ 40,1	€ 39,4

Tabel 2: Verkoopprijs tevenpelzen april KPH

De verkoopprijzen van de pelzen uit figuur 1 staan in tabel 1. Het aantal pelzen per geboortedatum en de datum staan in de eerste kolom. Per pelsdatum de gemiddelde verkoopprijzen van de reuenpelzen met lengte 30 of 40.

De verkoopprijs van pelsdatum 6 november is positief gecorreleerd aan de leeftijd; hoe ouder de nertsen des te hoger de waarde. Nertsen geboren voor 4 mei brachten op 6 november € 1,80 per pels meer op dan de nertsen geboren na 4 mei. Vanaf 13 november is dit verschil nagenoeg verdwenen. Binnen de betere kwaliteiten kan een verschuiving naar beste kwaliteiten (Purple, Platinum) verschil in prijs geven ten opzichte van een andere groep met hetzelfde aandeel goede kwaliteiten. Daarnaast zijn de pelzen uit 30 en 40 samengevoegd om een voldoende

aantal te hebben, hierin kunnen ook kleine verschillen ontstaan met prijsinvloed. Deze tabel dient vooral om aan te geven dat de mindere kwaliteit voor de jongste nertsen op 6 november tot een lagere verkoopprijs heeft geleid.

Teven

Het resultaat van de teven is eveneens afgebeeld in een figuur en een tabel. De kwaliteit van de tevenpelzen met lengte 1 en 0 naar pelsdatum en geboortedatum staat in figuur 2. Deze is net zo opgebouwd als figuur 1.

Het beeld bij de teven is vergelijkbaar met de reuen. Op pelsdatum 6 november is er groot verschil in kwaliteit tussen de geboortedata, op 13 november is er nauwelijks verschil meer en op 20 novem-

ber neemt de variatie weer iets toe. Het verschil in kwaliteit (pelsdatum 6 nov) tussen de pups die tot of vanaf 4 mei geboren zijn is 16% (81% versus 65%). De gemiddelde kwaliteit van de teven met geboortedatum tot 4 mei neemt niet meer toe na 6 november, terwijl de teven geboren vanaf 4 mei nog een duidelijke verbetering in kwaliteit doormaken tot 13 november.

De verkoopprijzen van de teven uit figuur 2 staan in tabel 2.

Ook bij de teven is op 6 november het grootste verschil in verkoopprijzen van de pelzen. De teven geboren tot 4 mei hebben gemiddeld €1,80 per pels meer opgebracht dan de teven geboren vanaf 4 mei. Vanaf 13 november is geen invloed van de leeftijd te meten in de verkoopprijs. Ook hier kunnen kleine verschillen binnen de goede kwaliteiten en tussen het aandeel 0 en 1 pelzen tot kleine prijsverschillen bij dezelfde gescoorde kwaliteit leiden. De tabel dient ter ondersteuning van de figuur.

Discussie en aanbeveling

De reden om dit verslag nu te plaatsen is de aanstaande speenperiode. U kunt de pelsafdeling nu indelen op geboortedatum om in november zonder zoekwerk toch de meest pelsrijpe dieren te pelzen. Daarbij kan een eigen indeling op geboortedatum aangehouden worden zolang de eerste week (weken) in de pelsperiode steeds met de oudste nertsen gewerkt wordt.

Deze resultaten bevestigen de eerder gevonden waarden. Door het grote aantal pelzen en de evenredige verdeling van dieren over geboortedata konden we de relatie tussen de pelsrijpheid en leeftijd ten tijde van pelzen duidelijk aantonen.

Zowel de kwaliteit van de reuen als van de teven is op de eerste pelsdatum in dit project, 6 november, duidelijk gerelateerd aan de geboortedatum. Bij beiden wordt op 6 november de beste kwaliteit bij de oudste nertsen gemeten en de minste kwaliteit bij de jongste nertsen. Een week later is het plaatje sterk veranderd en is vooral de spreiding veel kleiner geworden. De reuen groeien daarna nog in kwaliteit, de teven niet. Op basis van deze resultaten hadden we in op 6 november alleen de reuen moeten pelzen die geboren waren voor 1 mei en de teven die

geboren waren voor 4 mei. De overige dieren hadden pas vanaf 13 november gepelsd moeten worden.

Je kunt niet op 1 dag alle nertsen pelzen. Nu blijkt dat niet alle nertsen op dezelfde dag pelsrijp zijn. De gemiddelde pelsdatum voor onze wild nertsen was goed. Per kleurslag heeft iedere farm een gemiddelde pelsdatum. Een gedeelte wordt vóór deze datum gepelsd (planning) en daarvoor komen de oudste nertsen in aanmerking. Deze zijn eerder pelsrijp dan de jongere nertsen.

De leeftijd van de (jonge) nerts is gerelateerd aan het moment dat de pels rijp is. Bij de start van de pelsperiode, bij het kiezen van de eerste dieren, is het zeer raadzaam om voor de oudste nertsen te kiezen. En daarna weer de oudste en zo verder tot de gemiddelde pelsdatum voor de betreffende kleurslag en sekse. Daar kunt u nu al rekening mee houden, dat werkt in november heel gemakkelijk en loont zeker de moeite.

Oplossingen zomerpuzzels pagina 208-209

Oplossing Kr:

D	G	R	O	E	V	E	P	U	R	E	E	O	R	D	N	E	R	T		
Z	O	W	A	A	R	S	N	E	U	E	S	A	K	E	O	C	E	A	A	N
N	T	A	A	L	D	E	P	R	E	S	S	I	E	F	O	H	N	A		
P	A	F	P	A	U	W	D	I	A	O	E	R	P	A	R	T	P	R	O	
L	U	I	K	L	I	E	F	L	A	T	E	X	M	E	I	D	M	I	T	S
U	C	E	L	S	L	A	G	M	E	S	M	E	E	R	I	E	R	S		
S	T	R	O	T	V	L	A	K	K	S	I	N	T	S	E	D	A	N		
D	I	E	L	V	I	E	S	K	S	T	N	E	O	N	P	I	N	H		
I	A	E	N	B	O	N	N	T	I	T	E	L	N	O	E	N	A	H	O	I
E	L	F	B	E	R	G	T	E	N	N	A	T	M	U	I	L	A	P	P	
S	D	R	U	M	E	I	N	D	S	T	R	U	D	S	H	A	G	B		
M	O	H	A	I	R	J	S	C	O	E	I	D	E	E	I	D	I	O	O	T
F	G	E	T	I	K	T	R	O	T	T	E	S	K	E	L	E	T	D		

Oplossing Cr:

A	K	O	R	O	O	M	B													
T	E	N	P	A	L	E														
V	L	I	E	G	E	R	S	R												
U	E	U	I	T	E	N														
J	S	T	J	D	I	G														
L	A	R	E	M	S	T	O	F												
E	S	P	A	E	A	I														
N	E	N	G	N	E	S	K													

Oplossing Wz: bergtocht

Oplossing Su:

8	6	7	3	9	1	4	5	2												
9	1	3	2	5	4	6	8	7												
5	2	4	8	6	7	9	3	1												
1	4	2	5	3	6	8	7	9												
3	7	8	1	4	9	2	6	5												
6	9	5	7	2	8	1	4	3												
2	5	9	4	8	3	7	1	6												
4	3	1	6	7	2	5	9	8												
7	8	6	9	1	5	3	2	4												